

Bryssel, 24. kesäkuuta 2026
(OR. en)

10460/26

Toimielinten väliset asiat:
2025/0543 (COD)
2025/0544 (CNS)

RECH 277
COMPET 760
IND 408
MI 624
EDUC 266
TELECOM 310
ENER 391
ENV 718
CLIMA 324
AGRI 491
TRANS 414
SAN 473
BIOTECH 77
CADREFIN 287
CODEC 1161

ILMOITUS: A-KOHTA

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Neuvosto

Asia: Horisontti Eurooppa -paketti: Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma 2028–2034

a) Puiteohjelma ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevat säännöt

b) Horisontti Eurooppa -puiteohjelman täytäntöönpanoa koskeva erityisohjelma

– *Osittainen yleisnäkemys*

JOHDANTO

1. Komissio julkaisi 16. heinäkuuta 2025 Horisontti Eurooppa -pakettiin kuuluvat ehdotukset: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta¹ ja neuvoston päätökseksi puiteohjelman täytäntöönpanoa koskevasta erityisohjelmasta².
2. Puiteohjelmaa koskevassa komission ehdotuksessa esitetään rahoituspuitteiksi 175 miljardia euroa käypinä hintoina puiteohjelman toteuttamiseksi vuosina 2028–2034.
3. Keskeytyksettömän investointijatkumon varmistamiseksi komissio ehdottaa tiiviin yhteyden luomista Euroopan kilpailukykyrahastoon erityisesti yhteistoiminnallisten tutkimus- ja innovointitoimien kautta, joilla tuetaan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoita.
4. Euroopan parlamentissa näiden ehdotusten käsittelystä vastaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE). Puiteohjelmaa käsitteleväksi esittelijäksi on nimetty Christian Ehler (EPP, DE) ja erityisohjelmaa käsitteleväksi esittelijäksi René Repasi (S&D, DE).
5. Euroopan tilintarkastustuomioistuin antoi ehdotuksista lausuntonsa³ 12. tammikuuta 2026.
6. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi ehdotuksista lausuntonsa⁴ 22. tammikuuta 2026.
7. Euroopan alueiden komitea antoi ehdotuksista lausuntonsa⁵ 7. toukokuuta 2026.

¹ 12007/25 REV 1.

² 12005/25 REV 1.

³ 5280/26.

⁴ 9403/26.

⁵ 9391/26.

II ASIAN KÄSITTELYN ETENEMINEN NEUVOSTOSSA

8. Kilpailukykyneuvosto kävi periaatekeskusteluja Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan liittyvistä aiheista kokouksissaan 30. syyskuuta 2025, 9. joulukuuta 2025, 27. helmikuuta 2026 ja 29. toukokuuta 2026. Periaatekeskusteluissa annettiin yleistä ohjausta ja käsiteltiin neuvoston kannan muodostamiseksi seuraavia aiheita: kaksikäyttöä, turvallisuutta ja puolustusta koskeva tutkimus ja innovointi, tulevat eurooppalaiset kumppanuudet, strategisten painopisteiden asettaminen ja osallistumispohjan laajentaminen.
9. Tutkimustyöryhmä tarkasteli Tanskan ja Kyproksen puheenjohtajakausilla yhdeksää puheenjohtajavaltion kompromissitekstiä, jotka kattavat molemmat ehdotukset.
10. Pysyvien edustajien komitea vahvisti kokouksessaan 24. kesäkuuta 2026 yleisnäkemyksen tekstit ja pyysi neuvostoa sopimaan tekstejä koskevasta yhteisymmärryksestä jonkin tulevan istuntonsa esityslistan A-kohtana. Se vahvisti myös tämän ilmoituksen lisäyksessä ADD 1 olevan lausuman tekstin ja pyysi neuvostoa hyväksymään kyseisen lausuman tekstin jonkin tulevan istuntonsa esityslistan A-kohtana.
11. Koska ehdotettu puiteohjelma ja erityisohjelma ovat osa monivuotiseen rahoituskehykseen liittyvää ehdotuskokonaisuutta, tekstien kaikki säännökset, joilla on budjettivaikutuksia tai jotka vastaavat monivuotisesta rahoituskehystä käytäviin horisontaalisiin neuvotteluihin sisältyviä osia, on merkitty hakasulkeisiin ja jätetty siten osittaisen yleisnäkemyksen ulkopuolelle odotettaessa monivuotisen rahoituskehyksen käsittelyn edistymistä. Nämä säännökset ovat tekstissä hakasulkeissa. Osallistumispohjan laajentamistoimenpiteitä koskevat säännökset kuuluvat kokonaisratkaisuun, joten niitä on luettava monivuotisesta rahoituskehystä kokonaisuudessaan käytävien neuvottelujen tämänhetkinen tilanne huomioon ottaen.
12. On huomattava, että Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituuttia (EIT) ja osaamis- ja innovaatioyhteisöjä koskevat säännökset eivät vaikuta Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituuttia (EIT) ja sen osaamis- ja innovaatioyhteisöjä koskevaan neuvoston lopulliseen kantaan, joka vahvistetaan myöhemmin EIT-asetuksen tarkistamisesta annettavan tulevan komission ehdotuksen tarkastelun jälkeen. Neuvoston lausuma on tämän ilmoituksen lisäyksessä ADD 1.

III ASIAN KÄSITTELY EUROOPAN PARLAMENTISSA

13. Esittelijöiden mietintöluonnokset puiteohjelmasta ja erityisohjelmasta annettiin 3. maaliskuuta 2026 ja esiteltiin ITRE-valiokunnan kokouksessa 13. maaliskuuta 2026. Tästä käynnistyi virallisesti valiokunnassa suoritettava sisällön tarkastelu- ja muutosehdotusvaihe. ITRE-valiokunnan on tämänhetkisen tiedon mukaan määrä hyväksyä lopulliset mietinnöt 10. syyskuuta 2026, ja täysistunnon odotetaan äänestävän Euroopan parlamentin neuvotteluvaltuutuksesta 5.–8. lokakuuta 2026 pidettävässä istunnossa.

IV PUHEENJOHTAJAVALTION KOMPROMISSITEKSTIN KESKEINEN SISÄLTÖ

14. Kompromissitekstin pääkohdat voidaan tiivistää seuraavasti:
- a) Ehdotetulla **hallintomallilla** vahvistetaan neuvoston ja jäsenvaltioiden osallistumista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman strategisten painopisteiden asettamisprosessiin. Prosessi alkaisi siitä, että eurooppalaisen tutkimusalueen ja innovoinnin komitea (ERAC) antaisi neuvoja tutkimuksen ja innovoinnin suuntaviivoista. Neuvot perustuisivat ennakointi- ja näyttöön perustuviin analyysihin, joita on saatu muun muassa komission yksiköiltä. Komissio valmistelisi ERAC:n neuvoja hyödyntäen monivuotisen strategia-asiakirjan. Ohjelmakomitean strateginen kokoonpano neuvoa-antavassa roolissaan antaisi suosituksia ohjelman yleisestä strategisesta suunnasta ja painopisteistä ja koordinoisi toimintaa pitämällä yhteisiä kokouksia Euroopan kilpailukykyrahaston yleiskomitean kanssa erityisesti pilari II:n osalta.
 - b) Kompromissitekstissä on lisätty **horisontaalisiin periaatteisiin** kohtia, jotka koskevat rajatylittävän yhteistyön edistämistä, ohjelmassa sovellettavaa sisäänrakennettuun kaksikäyttöisyyteen perustuvaa lähestymistapaa, sukupuolten tasa-arvon toteutumista oletusarvoisesti ja synergioita muiden unionin ohjelmien kanssa.

- c) Kompromissitekstissä vahvistetaan **eurooppalaisia kumppanuuksia** koskevia säännöksiä antamalla neuvostolle tai sen neuvoa-antaville elimille ohjausrooli kumppanuuksien alojen määrittelyssä ja vaatimalla johdonmukaisuutta muiden unionin ohjelmien kanssa erityisesti käyttöönottoimien osalta. Tekstissä selvennetään myös sopimusjärjestelyjä, joihin kumppanuuksien olisi perustuttava, sekä rahoitusosuuksien tyyppejä ja niitä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, ja otetaan käyttöön vahvempi elinkaariajattelu, joka kattaa seurannan, siirtymävaiheen ja poistumisjärjestelyt. Lisäksi tekstissä säädetään pilarin II enimmäismäärästä, joka osoitetaan eri kumppanuvälineisiin. Kumppanuudet nähdään osana johdonmukaista portfoliolähestymistapaa, ja niiden on määrä tukea tutkimuksen ja innovoinnin arvoketjun kaikkia vaiheita, myös muilla unionin tai kansallisilla ohjelmilla rahoitettavia käyttöönottoimia.
- d) **Tutkimuksen turvallisuuden** osalta kompromissitekstiin on lisätty erillinen määritelmä ja erillinen artikla, joilla luodaan kehys tutkimus- ja innovointitoimiin liittyvien riskien tunnistamiselle, arvioimiselle ja lieventämiselle. Lisäksi siinä täsmennetään, mitä toimenpiteitä voidaan perustelluissa tapauksissa soveltaa muun muassa osallistumisrajoitusten, tuloksiin liittyvien vaatimuksien ja täydentävien suojatoimien määrittämiseksi. Näillä samoilla säännöksillä edistetään samalla edelleen riskiperusteista ja oikeasuhteista lähestymistapaa koko ohjelman täytäntöönpanon ajan ja pidetään kiinni periaatteesta ”niin avoin kuin mahdollista ja niin suljettu kuin välttämätöntä”.
- e) **Pilarin I (huipputason tiede)** osalta tekstiin sisältyy muutoksia, jotka liittyvät Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) puheenjohtajan työjärjestelyihin ja toimikauteen sekä ERC:n tieteellisen neuvoston kokoonpanoon ja toimikauteen. Sekä ERC:n että Marie Skłodowska-Curie -toimien yhteydessä painotetaan erityisesti uransa alkuvaiheessa olevia tutkijoita.

- f) **Pilarin II (tutkimus- ja innovointiyhteistyö)** osalta on selvennetty ”**Yhteiskunta**”-osa-alueen painotusta, mukaan lukien ohjelman tuki EU:n missioiden ja uuden eurooppalaisen Bauhausin tutkimus- ja innovointiosuuksille, sekä johdonmukaisuutta ”**Kilpailukyky**”-osa-alueen kanssa. Kompromissitekstiin sisältyy myös säännöksiä, joilla pyritään varmistamaan tasapainoinen lähestymistapa alhaalta ylöspäin suuntautuvien tutkimusyhteistyötoimien ja ennalta määriteltyjen strategisten alojen aiheiden välillä.
- g) **Pilarin III (innovointi)** osalta on täsmennetty **Euroopan innovaationeuvoston (EIC)** ohjelmapäälliköiden roolia myös suuririskisten innovointikokonaisuuksien hallinnoinnin suhteen. Tärkeää on se, että tarkistettuun tekstiin sisältyy **EIC:n mahdollisuus tukea innovointia kriittisissä syväteknologioissa erityisesti puolustussovellusten osalta** tiettyyn pilarin III määrärahojen enimmäismäärään asti, ja samalla on selvennetty täydentävyyttä Euroopan kilpailukykyrahaston kanssa.
- h) **Pilarin IV (eurooppalainen tutkimusalue)** osalta neuvostolle tai sen neuvoa-antaville elimille on annettu rooli niiden alojen määrittelyssä, joilla tuetaan tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien rakentamisesta tai merkittävistä parannuksista aiheutuvia kustannuksia. Tekstissä selvennetään asiaankuuluvien infrastruktuurifoorumien strategista roolia ja lisätään kriteerejä, jotka liittyvät näyttöön uudesta kapasiteetista ja sen tosiasiallisesta käyttöönotosta.
- i) Puheenjohtajavaltio on poistanut osittain sulkeet **osallistumispohjan laajentamiseen** liittyvistä säännöksistä, ja niihin on lisätty uusia täsmennyksiä, jotka koskevat tukitoimenpiteitä ja erityisesti onnistuneiden välineiden jatkamista ja mahdollisten uusien välineiden perustamista. Kompromissitekstissä vahvistetaan myös tavoitteeksi tutkimus- ja innovointivalmiuksien jatkuva lähentyminen ja edistäminen kaikkialla unionissa. Monet valtuuskunnat katsovat, että yhteisymmärrys näistä säännöksistä liittyy läheisesti monivuotisesta rahoituskehiksestä kokonaisuudessaan käytävien neuvottelujen tämänhetkiseen tilanteeseen.
- j) **Osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen** osalta on täsmennetty tukikelpoisuusperusteita koskevaa sanamuotoa sekä tarkennettu ehdotusten arviointia koskevia säännöksiä.

- k) **Komiteamenettelyyn** on lisätty kaikkia kokoonpanoja koskeva tarkastelumenettely lukuun ottamatta ERC:n työohjelmaa. Tekstiin on lisätty lausunnosta pidättymistä koskeva lauseke, joka estää täytäntöönpanosäädösten hyväksymisen, jos ohjelmakomitea ei anna lausuntoa.

III JOHTOPÄÄTÖS

15. Pyydetään, että neuvosto (liikenne, televiestintä ja energia)

- saavuttaisi A-kohtana yhteisymmärryksen puiteohjelmaa koskevasta osittaisesta yleisnäkemyksestä sellaisena kuin se on asiakirjassa 10464/26;
- saavuttaisi A-kohtana yhteisymmärryksen erityisohjelmaa koskevasta osittaisesta yleisnäkemyksestä sellaisena kuin se on asiakirjassa 10465/26;
- hyväksyisi A-kohtana tämän ilmoituksen lisäyksessä ADD 1 olevan lausuman tekstin.
